

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Bestuursstaf

Directie Communicatie

Locatie

Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres

Kalvermarkt 38
2511 CB 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Contactpersonen

J. Kuiper
Woo-coördinator

06 SEP. 2022

Datum

Betreft

Besluit op uw Woo-verzoek

Kap mr. R.J. Stap
Woo-functionaris

Geachte [REDACTED]

Bij brief van 30 augustus 2021, door mij ontvangen op 31 augustus 2021, heeft u een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In uw verzoek vraagt u naar alle informatie over de evacuatie van Nederlanders, waaronder het ambassadepersoneel, uit Afghanistan. Ook vraagt u om communicatie tussen Nederland en andere landen en informatie over de veiligheidssituatie in Afghanistan. Uw verzoek ziet op de periode van 1 januari 2021 tot en met de dagtekening van het verzoek.

Procesverloop

Uw verzoek om openbaarmaking ziet op de evacuatie uit Afghanistan, waarover ook door andere personen en (nieuws)media Wob-verzoeken zijn ingediend. Op 2 september 2021 is de ontvangst van uw Wob-verzoek bevestigd, waarna op 23 september 2021 de beslistermijn met vier weken is verdaagd. Op 14 februari 2022 is aan u een eerste besluit doorgezonden dat in het bijzonder ging over het beleid van het naar Nederland halen van Afgaanse tolken die voor Nederland hebben gewerkt. Het onderhavige besluit gaat over de aanloop naar en de evacuatie van Nederlanders en anderen uit Afghanistan in 2021. Daarbij ligt de nadruk op de grootschalige evacuatieoperatie uit Kaboel die heeft plaatsgevonden in de tweede helft van augustus 2021.

Omdat uw verzoek ziet op een zeer omvangrijk en complex dossier, dat nauwe interdepartementale afstemming vereist, heeft de beoordeling van uw Wob-verzoek langer geduurd dan de wettelijke termijnen voorschrijven. Dit betreurt ik en ik bied u daarvoor mijn excuses aan.

Inventarisatie documenten

In antwoord op uw verzoek is een zoekslag gemaakt naar alle documenten die, kortgezegd, gaan over de evacuatie uit Afghanistan. Een eerste inventarisatie van documenten resulteerde in meer dan 25.000 bestanden. Uiteindelijk heeft deze zoekslag 4830 documenten opgeleverd, die inhoudelijk zijn beoordeeld. Deze documenten zijn weergegeven in de inventarislijst die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In deze inventarislijst zijn de documenten ingedeeld op basis van de volgende categorieën:

- A. Overleggen van de departementsleiding;
- B. Beleidsmatige documenten;
- C. Veiligheidssituatie in Kaboel (ambassade);

www.defensie.nl

Onze referentie
BS2022020376

Bijlagen

- Inventarislijst
- Concordantietabel
- Openbaar te maken documenten

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

- D. Operationele informatie;
- E. Overige operationele informatie.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

In de inventarislijst staat per document weergegeven wat daarvan de beoordeling is en of er eventueel uitzonderingsgronden zijn toegepast. Verder kan het voorkomen dat documenten of passages van documenten duplicaten bevatten van reeds beoordeelde documenten. In dergelijke gevallen zal naar het beoordeelde document verwezen worden. Tot slot zijn er ook documenten in de inventarislijst opgenomen die bij nadere bestudering niet onder de reikwijdte van één van de verzoeken bleek te vallen. In dergelijke gevallen is dit weergegeven in de inventarislijst als "buiten reikwijdte".

Zienswijze

Bij de openbaarmaking van de documenten is een derde-belanghebbende betrokken. Ik heb deze derde-belanghebbende in de gelegenheid gesteld om over de voorgenomen openbaarmaking van de documenten zijn zienswijze te geven. Deze zienswijze is meegenomen in de beoordeling van de documenten.

Wettelijk kader

Omdat per 1 mei 2022 de Wet open overheid (Woo) als vervanger van de Wob in werking is getreden en de Woo niet voorziet in overgangsrecht, wordt uw verzoek behandeld met inachtneming van de bepalingen uit de Woo. Omdat in de documenten nog de uitzonderingsgronden staan benoemd uit de Wob, heb ik een concordantietabel bijgevoegd. Daarin staat welke bepalingen uit de Wob inhoudelijk overeenstemmen met de nieuwe bepalingen in de Woo. Omdat bepaalde bepalingen, zoals het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob, aangeduid als: 10.2.g) niet op gelijke wijze terugkeren in de Woo, verwijs ik onder 'overwegingen' in dergelijke gevallen specifiek naar de documenten en de nieuwe uitzonderingsgrond die op die documenten van toepassing is.

Besluit

Ik besluit de documenten waar u om verzoekt deels openbaar te maken. Indien documenten niet volledig openbaar worden gemaakt, staat in de inventarislijst vermeld welke uitzonderingsgrond van toepassing is. In dat geval staat ook weergegeven of een document deels openbaar of in zijn geheel niet openbaar wordt gemaakt.

Ik licht mijn besluit hierna toe.

Overwegingen

Iedereen heeft op grond van artikel 1.1 van de Woo het recht om overheidsinformatie op te vragen zonder daarbij een reden te hoeven noemen. Het uitgangspunt is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit kan anders zijn als er uitzonderingsgronden van toepassing zijn. Deze uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Bij de beoordeling moet ik in beginsel het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder.

De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is. Indien informatie reeds openbaar is gemaakt in eerdere Woo-besluiten over de evacuatie uit Afghanistan, verwijs ik daarnaar in de inventarislijst. Dit geldt eveneens voor documenten die reeds beoordeeld zijn. Het gaat daarbij in het bijzonder om documenten die zijn beoordeeld in mijn besluit van 14 februari 2022 over het tolkenbeleid en het derde deelbesluit van de minister van Buitenlandse Zaken over de evacuatie uit Afghanistan (d.d. 5 augustus 2022).

Veiligheid van de Staat (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Woo maak ik geen informatie openbaar die de veiligheid van de Staat kan schaden. Het gaat daarbij om de bescherming van de democratische rechtsorde, zowel voor wat betreft de instituties als de daarbij betrokken personen, gebouwen en goederen. In het bijzonder betreft het informatie waarvan de geheimhouding van vitaal belang is voor de instandhouding en het ononderbroken functioneren van de Staat.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt, betreft onder meer de door de krijgsmacht gehanteerde tactieken, technieken en procedures (*Tactics, Techniques, and Procedures*, of: *TTP*). Zo zijn bepaalde modus operandi, gebruik van wapens en communicatiemiddelen en specifieke veiligheidsprotocollen en –voorschriften onleesbaar gemaakt. Ook wordt niet openbaar welke exacte eenheden tijdens de evacuatieoperatie zijn ingezet, wat de vertreksnelheid daarvan is (*notice to move*), welk militair materieel gebruikt werd en wat de *callsigns* zijn van bepaalde eenheden. Verder wordt ook geen informatie verstrekt die specifiek inzicht geeft in de inlichtingenpositie van Nederland in Afghanistan en de regio, waaronder de informatiebronnen en indicatoren die relevant worden geacht om dreigingssituaties te beoordelen. Tot slot is informatie onleesbaar gemaakt die ziet op de inrichting van de veiligheidssituatie op de ambassade en andere relevante locaties. Het betreft bijvoorbeeld informatie over de wijze waarop de beveiliging van de ambassade is ingericht, alsmede de mogelijkheden die de ambassade ter beschikking staat bij calamiteiten.

De voorgenoemde informatie kan potentiële tegenstanders verregaand inzicht verschaffen in de werkwijze en de informatiepositie van Nederland en de Nederlandse krijgsmacht. Potentiële tegenstanders zouden in een voorkomend geval hierop kunnen inspelen wat een ernstig gevaar kan opleveren voor de veiligheid van de Staat. Om die reden maak ik de voorgenoemde informatie niet openbaar.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als het gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld. Het gaat hier om gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de afnemers of leveranciers. Ook financiële gegevens kunnen als bedrijfs- en fabricagegegevens worden aangemerkt.

Document B425 bevat informatie over specifieke diensten die een onderneming vertrouwelijk met mijn ministerie heeft gedeeld. Het betreft specifieke informatie over de wijze waarop een onderneming zich wil inzetten in relatie tot de evacuatie in Afghanistan en de specifieke mogelijkheden en contacten die een onderneming hiertoe heeft. Deze informatie is vertrouwelijk medegedeeld en is concurrentiegevoelig van aard. Bij openbaarmaking van deze informatie zouden derden inzicht kunnen krijgen in de bedrijfsvoering van deze onderneming, wat diens concurrentiepositie voor toekomstige opdrachten kan schaden. Ik maak deze in vertrouwen verstrekte informatie daarom niet openbaar.

Betrekkingen met andere Staten (artikel 5.2, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo)

In diverse documenten wordt informatie niet openbaar gemaakt vanwege het belang van de bescherming van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties. Deze uitzonderingsgrond beoogt te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden.

Zo is in de documenten vertrouwelijk overlegde informatie onleesbaar gemaakt over de wijze waarop Staten dan wel internationale organisaties (willen) omgaan met de evacuatie, de ontstane (veiligheids)situatie op dat moment, de gevolgen hiervan en de mogelijke samenwerkingen in dat kader. Ook wordt geen informatie openbaar die in de vertrouwelijkheid van het internationale (diplomatieke) verkeer is overlegd of die door internationale of buitenlandse entiteiten een specifieke merking/rubricering heeft gekregen. Dit geldt eveneens voor terugkoppelingen uit vertrouwelijke multilaterale overleggen. Voorts wordt geen informatie verstrekt over specifieke capaciteiten waarover andere Staten beschikken en hun specifieke inzet en wijze van optreden tijdens de evacuatieoperatie. Tot slot bevatten de documenten visies en analyses van medewerkers van mijn ministerie op de aanpak, de (militaire) inzet en de besluitvorming van andere Staten voorafgaand en tijdens de evacuatie uit Afghanistan. Dergelijke informatie maak ik ook onleesbaar.

De voorgenoemde informatie maak ik op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo niet openbaar, omdat het de betrekking tussen Nederland en andere Staten of internationale organisaties schaadt en het zeer voorzienbaar is dat openbaarmaking het internationale contact stroever zal doen lopen. Ik ben dan ook van mening dat het belang van de bescherming van de betrekkingen met andere Staten zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Eerbiediging persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

In de meeste documenten staan persoonsgegevens van medewerkers en derden. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals namen, functienamen, adressen, e-mailadressen, telefoonnummers, ID-nummers en andere gegevens. Daarnaast zijn het ook gegevens die zien op de persoonlijke omstandigheden waarin medewerkers of derden zich hebben bevonden en die naar hen herleidbaar zijn.

Deze gegevens maak ik op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo niet openbaar. Zo gaat het om persoonsgegevens van medewerkers die doorgaans niet wegens hun functie in de openbaarheid treden. Daarnaast vormt openbaarmaking van deze persoonsgegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de medewerkers en die van derden. Tot slot gaat het ook om namen van bijvoorbeeld tolken of militairen die speciale operaties uitvoeren, waarvan de persoonsgegevens in het bijzonder beschermd dienen te worden met het oog op hun veiligheid. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen weegt daarom zwaarder dan het belang van openbaarheid.

Het goed functioneren van de Staat (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In bepaalde passages uit de documenten staat informatie die het

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

In documenten A5, A11, A16, A21, A22, A23, A25, A37, A39, A43, B79, B146, B409, B478, B576, B586, B634, D1349, D1351, D1422, D1443 en D1524 staan onder andere interne terugkoppelingen uit het bewindslidenoverleg alsmede de inbreng van onze minister daarvoor. Met het oog op de eenheid van regeringsbeleid maak ik dergelijke informatie niet openbaar. Het is immers zo dat wanneer de ministerraad een besluit neemt, dat besluit vanaf dat moment geldt als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het dan ook ongewenst dat bewindspersonen mogelijkwerwijs tegen elkaar kunnen worden uitgespeeld als hun eventuele afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Openbaarmaking van (passages uit) deze documenten acht ik dan ook schadelijk voor het goed functioneren van de Staat.

Verder betreft document C19 een verslag van een zogeheten *hot debrief* van het team van BSB dat heeft plaatsgevonden nadat de stad Kaboel in handen viel van de Taliban en het ambassadeteam op 16 augustus vertrok uit Kaboel. Een *hot debrief* is een terugkoppeling van betrokkenen bij een gebeurtenis vrijwel direct nadat deze heeft plaatsgevonden. Het is voor de krijgsmacht een belangrijk middel voor het verzamelen van feiten over een gebeurtenis en het evalueren daarvan om er vervolgens lering uit te trekken. Daarnaast is een *hot debrief* ook belangrijk voor de verwerking van gebeurtenissen voor de betrokken militairen. De verklaringen in deze debrief zijn in vertrouwen uitgesproken en zijn in een hoge mate van persoonlijke aard, gekleurd door de positie, de ervaringen en de gevoelens van de betrokkenen. Bij openbaarmaking van deze debriefingsverklaringen bestaat niet alleen het gevaar dat het verwerkingsproces van de betrokken militairen negatief wordt beïnvloed, maar ook dat militairen in de toekomst terughoudender zullen zijn bij debriefings uit vrees dat de toegezegde vertrouwelijkheid niet wordt nagekomen. Dit kan tot gevolg hebben dat militairen relevante informatie voor zich zullen houden waar lering uit getrokken had kunnen worden voor toekomstige militaire operaties. Ik ben dan ook van mening dat openbaarmaking van deze debriefingsverklaringen het goed functioneren van de Staat zou schaden.

Onevenredige benadeling (artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo)

In documenten C13, C108, C426, C427, C453, C456, C786 en C823 staat informatie over specifieke bedrijven of betreft het de inhoud van de diensten die bepaalde specifieke bedrijven leveren. Het gaat daarbij onder andere om informatieproducten die tegen betaling aan kopers worden verstrekt.

Openbaarmaking van informatie kan achterwege blijven indien openbaarmaking tot onevenredige benadeling leidt. In dit geval betreft het betaalde producten waarvan openbaarmaking leidt tot onevenredige benadeling voor de betrokken bedrijven, omdat het verzamelen, het opstellen en het verkopen van deze informatieproducten een belangrijke bron van inkomsten voor deze bedrijven vormt. Openbaarmaking zal immers het verdienmodel van deze bedrijven in de kern aantasten. Ik ben van mening dat het belang van deze bedrijven zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Ik weeg daarin mee dat geïnteresseerden zich toegang kunnen verschaffen tot de inhoud van deze documenten door zich te wenden tot deze specifieke bedrijven.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

Persoonlijke beleidsopvattingen voor intern beraad (artikel 5.2 van de Woo)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit ermee instemmen dat de informatie wel tot hen herleidbaar is. Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om persoonlijke beleidsopvattingen in diverse documenten toch openbaar te maken. De evacuatie uit Afghanistan is onderwerp geweest van groot politiek en maatschappelijk debat. In dit kader vind ik het van belang om zoveel mogelijk inzicht te geven in de verschillende afwegingen die zijn gemaakt. Daarom besluit ik persoonlijke beleidsopvattingen in dit Woo-verzoek grotendeels geanonimiseerd openbaar te maken.

Kern van het intern beraad

In een beperkt aantal gevallen raken passages met persoonlijke beleidsopvattingen echt aan de kern van het intern beraad, waarbij ik aanleiding zie om deze niet openbaar te maken. Het gaat daarbij om persoonlijke kwalificaties van bepaalde situaties, feiten en omstandigheden. Deze opmerkingen zijn doorgaans gemaakt in berichtenverkeer door medewerkers die werkzaamheden verrichtten in crisisgebied en die zijn gedaan in de hectiek van dat moment. Openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen komt mijns inziens niet ten goede aan de democratische controle, de effectieve totstandkoming van het beleid en de samenwerking tussen medewerkers binnen en buiten het departement. Ik heb daarom besloten deze informatie, in afwijking van de hiervoor uiteengezette lijn, niet openbaar te maken op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo.

Concepten

Een aantal conceptdocumenten maak ik in zijn geheel niet openbaar. Ook maak ik passages uit bepaalde documenten niet openbaar, omdat deze nog in concept zijn en dus aan verandering onderhevig. Doorgaans worden enkel definitieve versies van documenten openbaar gemaakt. Concepten van documenten worden beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen ten behoeve van het interne beraad, voor zover deze afwijkt van het definitieve document. Dergelijke concepten worden niet openbaar gemaakt, omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve beantwoording of totstandkoming van een product.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Defensie
voor deze
De Secretaris-Generaal,

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum 06 SEP. 2022

Onze referentie
BS2022020376

Mr. G.E.A. van Craaikamp

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit bezwaar indienen bij de Minister van Defensie. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, een dagtekening bevatten en van de naam en het adres van de indiener zijn voorzien. Uit het bezwaarschrift moet duidelijk blijken tegen welk besluit en op welke gronden bezwaar wordt gemaakt.